

Samen voor **Veenendaal**

Raadsakkoord 2026-2030

GEMEENTERAAD
Veenendaal

Inleiding

Dit is ons raadsakkoord op hoofdlijnen voor de bestuursperiode 2026-2030. In dit akkoord verwoorden we de belangrijkste thema's en ambities voor Veenendaal voor de komende vier jaar. We leggen hierin vast waar we samen aan werken en welke richting we opgaan. Bestaand beleid en wettelijke kaders zijn ons vertrekpunt. We werken verder aan de opgaven, programma's, projecten en werkzaamheden die we de afgelopen jaren al hebben ingezet. Zo zorgen we voor continuïteit én geven we richting aan nieuwe stappen in de ontwikkeling van Veenendaal. Dit raadsakkoord is niet allesomvattend, het beschrijft de thema's en doelen waar we in de komende bestuursperiode de focus op leggen.

We hebben bij de totstandkoming van dit raadsakkoord een intensief traject doorlopen. Op basis van alle verkiezingsprogramma's hebben de politieke partijen in de gemeenteraad aan de informateur meegegeven welke thema's onderdeel moesten zijn van het raadsakkoord. Op basis van het rapport van de informateur hebben de formerende partijen vervolgens een voorstel gedaan voor de ordening en de thema's in het akkoord. Daarna hebben we twee raads gesprekken gevoerd, waarin we samen als gemeenteraad de thema's verder hebben aangescherpt en richtinggevende doelen voor de komende raadsperiode hebben geformuleerd. In deze gesprekken hebben we ook de financiën en de bestuurlijke samenwerking besproken. We zien financiën als belangrijke basis voor de uitvoerbaarheid van ons raadsakkoord en formuleren daarom onze financiële uitgangspunten. Tenslotte zijn we ons bewust van het feit dat een sterke lokale democratie vraagt om een bestuurscultuur waarin samenwerking, vertrouwen en transparantie centraal staan. De fracties in de gemeenteraad van Veenendaal hebben daarom afspraken gemaakt over samenwerken in de gemeenteraad. Ook deze afspraken zijn onderdeel van dit raadsakkoord.

Op basis van dit raadsakkoord stellen we een raadsprogramma op. Daarin werken we de richtinggevende doelen verder uit in maatschappelijke en meetbare doelstellingen en formuleren we per thema resultaten.

Leeswijzer

We bouwen het raadsakkoord op rond drie pijlers, aangevuld met de bestuursstijl en financiële uitgangspunten.

De drie pijlers van ons raadsakkoord zijn:

1. De groei en ontwikkeling van Veenendaal;
2. Een veilig en leefbaar Veenendaal en
3. Een sociaal en vitaal Veenendaal.

Binnen iedere pijler onderscheiden we verschillende thema's. Per thema beschrijven we onze ambitie voor de komende raadsperiode en formuleren we richtinggevende doelen voor het raadsprogramma. Ook maken we inzichtelijk welk beleid we eerder hebben vastgesteld en met welke landelijke regelgeving en andere kaders we rekening houden bij de uitvoering van onze plannen.

Na beschrijving van de inhoudelijke pijlers, formuleren we de afspraken over de manier waarop we bestuurlijk met elkaar samenwerken en de financiële uitgangspunten.

Als een thema samenhang heeft met een ander thema, dan wordt dit weergegeven door middel van deze iconen:

Wonen

Mobiliteit

Duurzaamheid

Economie

Veiligheid

Leefbaarheid

Weerbaarheid

Maatschappelijke
voorzieningen

Opvang

Jeugd

Bestaans-
zekerheid

Pijler 1

De groei en ontwikkeling van Veenendaal

Veenendaal en de Regio Foodvalley staan voor een grote verstedelijkingsopgave en hebben de ambitie een schaa sprong te maken om een verantwoorde groei van zowel het inwonersaantal als de economische activiteiten te faciliteren. Daarmee levert de regio een belangrijke bijdrage aan nationale opgaven op het gebied van wonen, natuurbehoud en economie. Deze groei betekent ook dat het aantal verplaatsingen in de regio zal toenemen. We richten ons daarbij niet op méér mobiliteit, maar op het verbeteren van de bereikbaarheid, met behoud en versterking van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Veenendaal zelf staat voor grote ruimtelijke en maatschappelijke opgaven die de komende jaren steeds meer samenkomen. De vraag naar woningen, bereikbaarheid, voorzieningen en een duurzame leefomgeving groeit, terwijl de beschikbare ruimte schaarser wordt en opgaven rond mobiliteit, klimaat, economie en leefkwaliteit elkaar steeds sterker beïnvloeden. Dit vraagt om duidelijke keuzes en een langetermijnkoers van groeien in balans.

Daarvoor is een integrale benadering noodzakelijk: ruimtelijke ontwikkeling, duurzaamheid en maatschappelijke opgaven worden niet los van elkaar bekeken, maar in samenhang aangepakt. We zoeken actief naar oplossingen waarin functies

elkaar versterken en waarin de kwaliteit en aantrekkelijkheid van Veenendaal behouden blijven en verder worden vergroot. We profileren Veenendaal als een aantrekkelijke stedelijke gemeente met een sterke economie, goede bereikbaarheid en een groene, gezonde leefomgeving.

Regionale afstemming is daarbij een essentiële randvoorwaarde. Samen met onze buurgemeenten stemmen we woningbouw, voorzieningen en mobiliteit op elkaar af. Daarmee wordt groei in samenhang opgevangen en bijdraagt aan een evenwichtige ontwikkeling van wonen, bereikbaarheid en leefbaarheid. Voor uitbreiding en nieuwe bouwlocaties zijn we bovendien sterk afhankelijk van onze burens, omdat deze vaak aan of over gemeentegrenzen liggen. Gezamenlijke keuzes zijn daarom onmisbaar, ook voor een goed functionerend regionaal mobiliteitsnetwerk.

Daar komt bij dat het Rijk steeds meer inzet op regio's als schaalniveau voor investeringen, programmering en besluitvorming. Een sterke regionale samenwerking is daarmee niet alleen praktisch noodzakelijk, maar ook een belangrijke voorwaarde om gezamenlijk aanspraak te kunnen maken op middelen en invloed op landelijke keuzes.

Thema Wonen

Veenendaal maakt deel uit van Regio Foodvalley, waar de woningbehoefte de komende jaren sterk groeit. Het NOVEX gebied Arnhem-Nijmegen-Foodvalley werkt samen aan een gezamenlijke koers voor verstedelijking richting 2040. De Woondeal vertaalt deze opgave naar concrete afspraken over woningbouw tot 2030, inclusief de randvoorwaarden om deze groei mogelijk te maken.

Ambitie

We willen voldoende en passende huisvesting realiseren, in wijken met voldoende voorzieningen waar de kwaliteit van wonen en leven voor alle inwoners nu en in de toekomst centraal staat.

Richtinggevende doelen

1. Stimuleren doorstroming op de woningmarkt

We bevorderen verhuisbewegingen zodat de (bestaande) woningvoorraad beter aansluit bij de levensfase en woonbehoefte van inwoners. Daarbij houden we rekening met demografische ontwikkelingen, zodat er woningen beschikbaar zijn voor ouderen én jongeren.

2. Goede woonkwaliteit in wijken behouden, waar nodig versterken

We realiseren en waarborgen veilige en leefbare woonwijken met een goede balans tussen wonen, groen, bereikbaarheid en voorzieningen.

3. Voldoende (maatschappelijke) voorzieningen

We zorgen voor een basispakket aan voorzieningen per wijk en voldoende centrale voorzieningen op stadsniveau.

4. Goede relatie met buurgemeenten onderhouden

We versterken regionale samenwerking en afstemming om gezamenlijk uitvoering te geven aan de gemaakte regionale afspraken op het gebied van wonen en de daarbij behorende schaa sprong uit te voeren.

5. Innovatief en toekomstgericht bouwen

We benutten (innovatieve) bouw mogelijkheden om de toekomstige woonbehoefte van onze inwoners in te vullen.

Vertrekpunten

- Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley
- NOVEX Ontwikkelperspectief Arnhem-Nijmegen-Foodvalley
- Woondeal Regio Foodvalley 2022-2030
- Strategische Agenda Regio Foodvalley 2026-2030
- Wet versterking regie op de volkshuisvesting

Heeft samenhang met de volgende thema's:

Mobiliteit

Duurzaamheid

Leefbaarheid

Veiligheid

Maatschappelijke
voorzieningen

Bestaans-
zekerheid

Thema Mobiliteit

Veenendaal werkt aan een duurzaam en toekomstbestendig mobiliteitssysteem dat meegroeit met de stad en de regio. Binnen Regio Foodvalley en de bredere verstedelijkingsstrategie zetten we in op sterke OV verbindingen, een goede regionale bereikbaarheid, een aantrekkelijk netwerk voor lopen en fietsen en passende, toekomstbestendige parkeervoorzieningen. Zo blijven woongebieden, voorzieningen en economische centra goed bereikbaar en draagt mobiliteit bij aan een gezonde en veilige leefomgeving.

Ambitie

We willen dat Veenendaal een veilige en goed bereikbare gemeente is, met een vlotte verkeersdoorstroming, passende parkeervoorzieningen en een breed mobiliteitsaanbod met ruimte voor eigen vervoerkeuze voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Richtinggevende doelen

1. Verbeteren bereikbaarheid

We versterken de bereikbaarheid van voorzieningen, woonwijken en werklocaties in en rond Veenendaal door te kiezen voor nabijheid (o.a. een goede spreiding van voorzieningen) en het realiseren van goede en comfortabele routes voor alle vervoerswijzen.

2. Vergroten verkeersveiligheid

We realiseren een veilige leefomgeving door weginrichting, bewustwording en handhaving, zodat alle weggebruikers zich veilig kunnen verplaatsen.

3. Bevorderen doorstroming

We bevorderen een efficiënte en vlotte verkeersafwikkeling op het hoofdwegennet van, naar en binnen Veenendaal. Dit doen we in samenwerking met betrokken medeoverheden.

4. Een passende gebiedsgerichte parkeeraanpak

We realiseren een toekomstbestendige parkeersituatie, afgestemd op de gebiedsdiversiteit en de behoeften van bewoners, ondernemers en bezoekers.

5. Bereikbaarheid voor iedereen

We investeren tijdig in een gevarieerd mobiliteitsaanbod dat keuzevrijheid biedt, passend bij de groei en ontwikkeling van Veenendaal. Zodat iedereen zelfstandig, toegankelijk en betaalbaar kan reizen en kan deelnemen aan de samenleving.

Vertrekpunten

- Ontwikkelkader Het Ambacht (incl. parkeren)
- Notitie Parkeernormen 2020, herzien 2023
- Parkeervisie Veenendaal 2013-2020
- Parkeerverordening en parkeertarieven 2025
- Aanpak deelmobiliteit Veenendaal
- Laadvisie Veenendaal 2024
- Omgevingsvisie 2030
- Strategische Agenda Regio Foodvalley 2026-2030

Heeft samenhang met de volgende thema's:

Wonen

Economie

Duurzaamheid

Veiligheid

Leefbaarheid

Thema Duurzaamheid

Veenendaal werkt aan een duurzame toekomst door in te zetten op circulariteit, energieneutraliteit en klimaatadaptatie. In het Opgaveperspectief Duurzaam Veenendaal is vastgelegd wat deze ambities concreet betekenen en hoe we toewerken naar een circulair, energieneutraal en klimaatbestendig Veenendaal in 2050. Duurzaamheid wordt structureel verankerd in de ontwikkeling van de stad.

Ambitie

We willen dat Veenendaal zich ontwikkelt tot een duurzame en klimaatbestendige gemeente, waarin inwoners, ondernemers en organisaties worden gestimuleerd om op een haalbare en passende manier bij te dragen aan een gezonde toekomst.

Richtinggevende doelen

- 1. Vergroenen van Veenendaal**
 We hebben aandacht voor groenvoorzieningen en klimaatbestendige inrichting om de leefbaarheid, biodiversiteit en aantrekkelijkheid van Veenendaal te verbeteren.
- 2. Iedereen kan meedoen in de duurzame transitie**
 We stimuleren brede deelname van inwoners, organisaties en bedrijven aan duurzame initiatieven op het gebied van duurzame energie, circulariteit en vergroening (groen, water en klimaat). We geven hierbij meer aandacht aan kwetsbare buurten en/of kwetsbare groepen.
- 3. Veenendaal werkt aan een circulaire samenleving**
 We stimuleren het hergebruik van grondstoffen (inclusief grondwater) omdat we dit als randvoorwaarde zien voor de ontwikkeling van een vitale samenleving.
- 4. Het is van belang dat er ruimte is voor energie opwek en opslag**
 We nemen maatregelen om de consequenties van netcongestie te beperken, o.a. door het creëren van voldoende fysieke en ruimtelijke mogelijkheden voor duurzame energieopwekking en energieopslag ter ondersteuning van een toekomstbestendig energiesysteem.

Vertrekpunten

- Opgaveperspectief Duurzaam Veenendaal
- Omgevingsvisie 2030
- Strategische Agenda Regio Foodvalley 2026-2030
- Regionale Energie Strategie

Heeft samenhang met de volgende thema's:

Wonen

Mobiliteit

Economie

Leefbaarheid

Thema Economie

Veenendaal werkt aan een toekomstbestendige economie die ruimte biedt voor innovatie, ondernemerschap en duurzame groei. Samen met regionale partners versterken we de Food-, ICT-, en Techclusters (FIT), moderniseren we bedrijventerreinen en stimuleren we stedelijk werken. Ook investeren we in sterke ondernemersdienstverlening en een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, zodat Veenendaal een aantrekkelijke en veerkrachtige economische gemeente blijft.

Ambitie

We willen dat Veenendaal een gemeente is waarin een aantrekkelijke binnenstad, regionale positionering als ICT-stad en een sterk vestigingsklimaat elkaar versterken en zorgen voor een vitale, stedelijke economie.

Richtinggevende doelen

1. Een aantrekkelijke en levendige binnenstad

We zetten in op een aantrekkelijk en levendig centrum waar winkelen, ontmoeten, verblijven en wonen samenkomen.

2. Versterken van de economische positie van Veenendaal

We blijven Veenendaal positioneren als ICT-stad binnen de regio, waarbij aandacht is voor de groeisectoren Food en Tech. Er is een gezonde balans tussen ICT en de maakindustrie, waarbij zij elkaar versterken. De lokale ondernemer vormt daarbij de basis voor verdere economische groei en herkenbaarheid.

3. Verbeteren van vestigingsklimaat voor ondernemers

In samenwerking met de regio Foodvalley creëren we een aantrekkelijk en toekomstbestendig ondernemingsklimaat waarin lokale ondernemers behouden blijven en nieuwe bedrijven zich kunnen vestigen, groeien en innoveren.

4. Vitale woon-werkstad

We zorgen bij groei van het aantal woningen voor voldoende werk, zodat Veenendaal aantrekkelijk blijft om te wonen en te werken. Als uitgangspunt hanteren we: één woning, één werkplek.

Vertrekpunten

- Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley
- Omgevingsvisie 2030
- Visie bedrijventerreinen Veenendaal
- Detailhandelsbeleid Veenendaal
- Strategische Agenda Regio Foodvalley 2026-2030
- Kantorenbeleid Utrecht/kantorenvisie Regio Foodvalley
- Regionaal Programma Werklocaties

Heeft samenhang met de volgende thema's:

Wonen

Mobiliteit

Duurzaamheid

Veiligheid

Pijler 2

Een veilig en leefbaar Veenendaal

Een aantrekkelijke gemeente is meer dan een plek waar mensen wonen. Het is een gemeenschap waarin inwoners zich veilig voelen, elkaar ontmoeten en samen kunnen omgaan met veranderingen en uitdagingen. Binnen deze pijler versterken de thema's Veiligheid, Leefbaarheid en Weerbaarheid elkaar. Veiligheid gaat daarbij niet alleen over het voorkomen van criminaliteit en overlast, maar ook over digitale veiligheid, sociale samenhang en het bieden van voldoende perspectief aan inwoners. Leefbaarheid ontstaat door een goede balans

tussen een prettige fysieke leefomgeving en sterke sociale netwerken in buurten en wijken. Weerbaarheid gaat over het vermogen van inwoners, organisaties en overheid om samen voorbereid te zijn op crises, verstoringen en maatschappelijke veranderingen. Door te investeren in sterke buurten, betrokken inwoners en een veilige leefomgeving ontstaat een veerkrachtig Veenendaal waarin mensen zich thuis voelen en op elkaar kunnen rekenen.

Thema Veiligheid

Veenendaal werkt binnen het Integraal Veiligheidsbeleid Heuvelrug samen met vier buurgemeenten aan een gezamenlijke en toekomstbestendige veiligheidsaanpak. We richten ons op het tegengaan van ondermijning, digitale veiligheid, maatschappelijke onrust en polarisatie, zodat Veenendaal veilig en weerbaar blijft. De lokale focus, samen met het ruimtelijk en sociaal domein, ligt op preventie, vroegsignalering en het voorkomen van criminele aanwas, met een meer nadrukkelijke rol voor inwoners en ondernemers.

Ambitie

We willen dat iedereen zich in Veenendaal veilig voelt. We zorgen samen voor een veilige openbare ruimte, het aanpakken van overlast, ondermijning en criminaliteit met extra aandacht voor jeugd. We vergroten bescherming achter de voordeur en online.

Richtinggevende doelen

1. Jeugd en veiligheid

We zetten ons actief in om te voorkomen dat jongeren in de (drugs)criminaliteit belanden en zorgen voor veilige ontmoetingsplekken en perspectief voor jeugd.

2. Veiligheid in de openbare ruimte

We signaleren en verminderen onveilige situaties en onveilige plekken in de openbare ruimte.

3. Effectieve aanpak van overlast, ondermijning en criminaliteit

We pakken overlast, ondermijning en criminaliteit gericht en zichtbaar aan.

4. Veiligheid achter de voordeur

We vergroten de veiligheid achter de voordeur door signalen van onveiligheid, geweld of kwetsbaarheid tijdig op te merken en komen indien nodig in actie om risico's te verkleinen en escalatie te voorkomen.

5. Samen werken aan (digitale) veiligheid

We versterken de fysieke én digitale veiligheid door samen te werken met inwoners, partners, organisaties en ondernemers.

Vertrekpunten

- Gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan (IVP) Heuvelrug 2023-2026
- Gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan (IVP) Heuvelrug 2027-2030 (in ontwikkeling)
- Regionale veiligheidsstrategie 2023-2026
- Regionale veiligheidsstrategie 2027-2030 (in ontwikkeling)

Heeft samenhang met de volgende thema's:

Wonen

Mobiliteit

Leefbaarheid

Weerbaarheid

Jeugd

Thema Leefbaarheid

Leefbaarheid in Veenendaal draait om sterke buurten waar de fysieke omgeving en sociale samenhang elkaar versterken. We investeren in een veilige, groene en goed onderhouden openbare ruimte en stimuleren ontmoetingen, betrokkenheid en bewonersinitiatieven. Door wijkgericht te werken bouwen we aan wijken waar mensen prettig wonen, elkaar kennen en meedoen.

Ambitie

Veenendaal wil een verbonden gemeente zijn waar inwoners zich thuis voelen en actief bijdragen aan hun leefomgeving. We streven naar buurten met sterke sociale netwerken, voldoende voorzieningen en een groene, gezonde en uitnodigende openbare ruimte die ontmoeting en participatie stimuleert.

Richtinggevende doelen

1. Verbinden en ontmoeten

We stimuleren en faciliteren dat inwoners elkaar gemakkelijk kunnen ontmoeten, elkaar kennen en sociale verbondenheid ervaren in hun buurt, met speciale aandacht voor het voorkomen en verminderen van eenzaamheid onder kwetsbare groepen.

2. Fijne, schone en groene leefomgeving

We creëren een prettige, veilige, creatieve en groene leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten.

3. Samen zorgen voor Veenendaal

We nemen samen met inwoners, maatschappelijke en religieuze organisaties en ondernemers verantwoordelijkheid voor een leefbare en betrokken gemeenschap om het welzijn te vergroten. Met extra aandacht voor het versterken van mentale gezondheid en veerkracht in de samenleving.

4. Wijkgericht werken en prioriteren

We werken wijk- en buurtgericht, omdat de leefbaarheid per gebied verschilt, en we prioriteren oplossingen die passen bij de specifieke behoeften van elke wijk of buurt. We hebben hierbij bijzondere aandacht voor jongeren.

Vertrekpunten

- Visie Sociaal Domein 2017
- Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2024-2027

Heeft samenhang met de volgende thema's:

Wonen

Duurzaamheid

Veiligheid

Maatschappelijke
voorzieningen

Opvang

Jeugd

Thema Weerbaarheid

Veenendaal versterkt zijn maatschappelijke weerbaarheid door zich voor te bereiden op verstoringen die kunnen ontstaan door digitalisering, klimaatverandering, geopolitieke spanningen en druk op vitale systemen. De focus verschuift van reageren naar voorbereid zijn: met aandacht voor zelfredzaamheid, samenredzaamheid en het functioneren van vitale processen en sociale netwerken. Door te werken met scenario's bouwen we aan een gemeenschap die schokken kan opvangen en snel kan herstellen.

Ambitie

We willen een veerkrachtige en verbonden gemeente zijn, waarin we samen met inwoners, organisaties en overheden voorbereid zijn op risico's en crises en elkaar ondersteunen wanneer dat nodig is.

Richtinggevende doelen

1. Weerbare en sterke gemeenschappen

We bouwen aan sterke en veerkrachtige gemeenschappen waarin inwoners, organisaties en overheden samen voorbereid zijn op risico's en crises.

2. Inwoners zijn voorbereid op risico's en crises

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties weten wat zij kunnen doen bij risico's en crises en zijn goed voorbereid.

3. Sterke samenwerking met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties

Gemeente, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken samen aan een veerkrachtige en veilige gemeenschap.

4. Bijzondere aandacht voor kwetsbare inwoners/ kwetsbare buurten

Kwetsbare inwoners en kwetsbare buurten krijgen tijdig ondersteuning zodat zij beter beschermd en zelfredzaam zijn.

Vertrekpunten

- VNG Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau
- Regionaal Programma Veerkracht (VRU)
- Projectplan Weerbare en veerkrachtige samenleving
- Gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan (IVP) Heuvelrug 2027-2030 (in ontwikkeling)

Heeft samenhang met de volgende thema's:

Leefbaarheid

Veiligheid

Bestaans-
zekerheid

Maatschappelijke
voorzieningen

Pijler 3

Een sociaal en vitaal Veenendaal

Een sterke samenleving begint bij mensen die kunnen meedoen, zich kunnen ontwikkelen en toegang hebben tot ondersteuning wanneer dat nodig is. In Veenendaal werken we daarom aan een stevige sociale basis, met goede maatschappelijke voorzieningen, voldoende en passende opvang, sterke jeugdhulp en beleid dat bestaanszekerheid bevordert. Deze voorzieningen vormen de basis voor ontmoeting, ontwikkeling en ondersteuning. Ook een zorgvuldige opvang en integratie van nieuwkomers draagt bij aan sociale samenhang en participatie. Voor jongeren is een veilige, gezonde en kansrijke omgeving essentieel om op te groeien. Tegelijkertijd is bestaanszekerheid een randvoorwaarde voor deelname aan de samenleving: zonder voldoende zekerheid op het gebied van inkomen, wonen, gezondheid en sociale relaties nemen kansen op ontwikkeling en participatie af.

Tegelijk staat het sociaal domein, zowel landelijk als in Veenendaal, onder grote druk. In heel Nederland spelen drie structurele problemen: de zorg wordt te duur, er is te weinig personeel en het vertrouwen van inwoners daalt, onder andere doordat de beschikbaarheid en kwaliteit van zorg onder druk staan. Daarnaast komen daar de financiële discussies met het Rijk en een stijgende vraag naar jeugdhulp bij. De komende jaren moeten we daarom scherpe keuzes maken. We kunnen niet alles blijven doen, maar we willen wél goede ondersteuning blijven bieden aan inwoners die dit echt nodig hebben.

Heldere communicatie is essentieel. Inwoners moeten weten wat de gemeente wel en niet kan, en wat zij zelf of samen met hun omgeving kunnen oppakken. De samenleving zal meer zelf moeten oplossen, terwijl wij blijven investeren in een sterke sociale basis. Deze bewegingen zijn nodig om het sociaal domein in Veenendaal toekomstbestendig te houden en te bouwen aan een sociaal en vitaal Veenendaal waarin iedereen de mogelijkheid heeft om mee te doen en zich verbonden te voelen met de Veense samenleving. Heldere communicatie is essentieel. Inwoners moeten weten wat de gemeente wel en niet kan, en wat zij zelf of samen met hun omgeving kunnen oppakken. De samenleving zal meer zelf moeten oplossen, terwijl wij blijven investeren in een sterke sociale basis. Deze bewegingen zijn nodig om het sociaal domein in Veenendaal toekomstbestendig te houden en te bouwen aan een sociaal en vitaal Veenendaal waarin iedereen de mogelijkheid heeft om mee te doen en zich verbonden te voelen met de Veense samenleving. Wij vinden het belangrijk dat iedere inwoner kan meedoen, ongeacht leeftijd, beperking, achtergrond of inkomen. Daarom werken wij aan een inclusieve samenleving waarin fysieke, sociale en digitale toegankelijkheid vanzelfsprekend zijn. Daarbij erkennen we de belangrijke rol van vrijwilligersorganisaties, verenigingen, geloofsgemeenschappen, maatschappelijke initiatieven en informele netwerken, waarvan de samenwerking met formele organisaties een essentiële basis vormt voor een sterke sociale infrastructuur in Veenendaal.

Thema Maatschappelijke voorzieningen

Veenendaal ontwikkelt een toekomstbestendig netwerk van maatschappelijke voorzieningen waarin onderwijs, opvang, zorg, sport, cultuur en welzijn steeds meer samenkomen. Inclusieve en multifunctionele gebouwen bieden ruimte aan leren, ontmoeten en ondersteuning dicht bij huis. Met een strategisch verspreid en goed bereikbaar voorzieningenaanbod groeien gezonde, inclusieve wijken mee met de ontwikkeling van de gemeente.

Ambitie

In Veenendaal willen we maatschappelijk vastgoed inzetten voor maatschappelijke doelen, met een toekomstbestendige en flexibele voorzieningenstructuur, die aansluit op veranderingen in de Veense samenleving en deze versterkt.

Richtinggevende doelen

- 1. Voldoende maatschappelijke voorzieningen in Veenendaal**
We realiseren een goed gespreid aanbod van maatschappelijke voorzieningen op wijkniveau, afgestemd op de behoeften van inwoners.
- 2. Sociale verbinding faciliteren we met maatschappelijk vastgoed**
We benutten vastgoed als toegankelijk middel om ontmoeting, samenwerking en sociale cohesie in de samenleving te versterken.
- 3. Realisatie van multifunctionele gebouwen**
We stimuleren vanwege de beperkte ruimte de ontwikkeling van multifunctionele gebouwen die flexibel inzetbaar zijn en verschillende maatschappelijke functies combineren.
- 4. Vergroten van financiële en beleidsmatige ruimte**
We vergroten de financiële en beleidsmatige ruimte voor betrokken partijen door het vereenvoudigen van procedures en het terugdringen van administratieve lasten.

Vertrekpunten

- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Veenendaal 2025 – 2042
- Ruimte voor maatschappelijke voorzieningen Veenendaal (Sweco) 2025
- Omgevingsvisie 2030

Heeft samenhang met de volgende thema's:

Wonen

Duurzaamheid

Leefbaarheid

Opvang

Jeugd

Thema Opvang

Veenendaal biedt opvang en begeleiding vanuit de integrale kwaliteitsaanpak VISA-Veenendaal, waarbij participatie, werk, zingeving en integratie vanaf de eerste dag centraal staan. In samenwerking met partners, waaronder het COA, wordt gezorgd voor een veilige en toekomstgerichte plek voor verschillende doelgroepen. Door te werken aan een sterke verbinding met de lokale samenleving ontstaat een inclusieve omgeving waarin nieuwkomers volwaardig kunnen meedoen en bijdragen.

Ambitie

We willen dat Veenendaal een betrokken en betrouwbare gemeente is waar we opvang zorgvuldig organiseren, integratie vanaf het begin stimuleren en met maatwerk en heldere communicatie werken aan een menswaardige en breed gedragen aanpak.

Richtinggevende doelen

1. Goede opvang voor wie het nodig heeft

We zorgen voor voldoende, passende en menswaardige opvang volgens de Spreidingswet (asiel opvang) en volgens de provinciale verdeling (Oekraïne opvang).

2. Aanpak VISA - Veenendaal doorzetten en uitbouwen

We investeren met de VISA Veenendaal aanpak vanaf dag één in taal, meedoen en werk, zodat nieuwkomers direct kennismaken met Veenendaal en onze samenleving en op die manier snel zelf- en samenredzaam worden.

3. Lokaal beleid op maat

We ontwikkelen lokaal beleid dat flexibel inspeelt op veranderende opvangopgaven en aansluit bij de behoeften van Veenendaal, met aandacht voor kleinschaligheid, initiatieven uit de Veense samenleving, toekomstbestendigheid en maatwerk in begeleiding en integratie. Het uitgangspunt is zoveel mogelijk grip en regie houden vanuit de gemeente, waarbij de gemeenteraad proactief betrokken wordt.

4. Duidelijk communiceren

We zorgen voor tijdige, open en realistische communicatie over opvang in Veenendaal en leggen daarbij proactief uit welke keuzes we maken.

Vertrekpunten

- Landelijke wetgeving, waaronder de Spreidingswet en Richtlijn Opvang Ontheemden Oekraïne
- Programmaplan Opvang in Veenendaal

Heeft samenhang met de volgende thema's:

Wonen

Leefbaarheid

Bestaans-
zekerheid

Maatschappelijke
voorzieningen

Thema Jeugd

Wij zetten in op sterke, veerkrachtige gemeenschappen waarin kinderen en jongeren veilig en gezond opgroeien en zich ontwikkelen tot zelfstandige burgers die volwaardig deelnemen aan de samenleving. Door integraal beleid en samenwerking bieden wij jongeren kansen via (passend) onderwijs, werk en huisvesting, zodat zij hun talenten kunnen benutten en toekomstperspectief opbouwen. Jongeren, ouders en hun netwerk nemen hierin een actieve rol, met ondersteuning van de gemeente waar nodig, zodat ondersteuning aanvullend en versterkend is. Ook neemt de afhankelijkheid van jeugdzorg af, in lijn met de koers van Grenzen aan onze jeugdzorg.

Ambitie

Wij streven naar sterke, veerkrachtige gemeenschappen waarin alle kinderen en jongeren veilig, gezond en kansrijk opgroeien, hun talenten ontwikkelen en met vertrouwen hun weg vinden naar zelfstandigheid en volwaardige deelname aan de samenleving.

Richtinggevende doelen

- Jongeren groeien op in sterke en veerkrachtige gemeenschappen**
We versterken de sociale pedagogische basis en bouwen aan wijken waar jongeren gezond, veilig en verbonden kunnen opgroeien, en waar tijdige steun mogelijk voorkomt dat zwaardere jeugdzorg nodig is. Dit doen we onder andere door samenwerking met ouders/verzorgers, onderwijs en maatschappelijke voorzieningen.
- Toekomstkansen vergroten door het bieden van passende opleidingsmogelijkheden, werkgelegenheid, huisvesting**
We bieden jongeren alternatieven door te zorgen voor o.a. passende opleidingsmogelijkheden, goede werkgelegenheid en adequate huisvesting zodat zij zich steeds meer ontwikkelen naar zelfstandigheid.
- Integraal domeinoverstijgend jongerenbeleid voor alle jeugdigen**
We voeren een integraal jongerenbeleid voor alle jeugdigen van -9 maanden tot en met 27 jaar.
- Jongeren krijgen ruimte om mee te doen, elkaar te ontmoeten en zich te ontwikkelen**
We investeren in gezondheid, veiligheid en democratie door o.a. sport, cultuur, jongerenwerk, veilige ontmoetingsplekken en positieve alternatieven, zodat jongeren actief deelnemen en hun talenten ontwikkelen.

- Jongeren, ouders en hun netwerk nemen verantwoordelijkheid, hulpverlening is aanvullend**
We stimuleren dat (veilige) gezinnen en hun sociale netwerken problemen zoveel mogelijk zelf oplossen, indien nodig met passende ondersteuning vanuit o.a. de gemeente.

Vertrekpunten

- Hervormingsagenda Jeugd
- Grenzen aan onze Jeugdzorg 2025
- Verordening Sociaal Domein
- Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2024-2027
- Jeugdhulpregio JeugdFV
- Actualisatie regiovisie Regio Jeugd Foodvalley

Heeft samenhang met de volgende thema's:

Wonen

Veiligheid

Leefbaarheid

Bestaanszekerheid

Thema Bestaanszekerheid

Veenendaal zet in op het versterken van bestaanszekerheid, zodat inwoners naar vermogen kunnen meedoen en elkaar kunnen ondersteunen. Door aandacht te geven aan de vijf leefgebieden – financiën, wonen, gezondheid, werk en sociale relaties – wordt zichtbaar waar kwetsbaarheden ontstaan en waar ondersteuning nodig is. Met gerichte inzet voor inwoners in een kwetsbare positie werken we aan een inclusieve samenleving waarin iedereen meer grip krijgt op het eigen leven en volwaardig kan deelnemen.

Ambitie

We willen actief werken aan bestaanszekerheid voor alle inwoners, met aandacht voor verschillen tussen buurten en haar bewoners en een aanpak die inzet op optimalisatie, samenwerking, vroegsignalering en toegankelijke ondersteuning.

Richtinggevende doelen

- Oorzaken van bestaansonzekerheid wegnemen**
We doorbreken bestaansonzekerheid door omstandigheden aan te pakken die mensen kwetsbaar maken, zodat inwoners duurzaam vooruit kunnen en volwaardig meedoen.
- Stille armoede aanpakken**
We maken verborgen problemen zichtbaar en verlagen drempels naar hulp en maken ondersteuning beter vindbaar voor inwoners die we niet weten te bereiken. We zoeken naar doorbraken wanneer de reguliere aanpak onvoldoende werkt.
- Samen sneller en effectiever handelen**
We stimuleren samenwerking en vroegsignalering tussen informele en formele maatschappelijke partners, zodat inwoners sneller duidelijkheid en effectieve ondersteuning krijgen.
- Benutten van de bestaande minimaregelingen en voorzieningen**
We benutten de bestaande minimaregelingen en voorzieningen optimaal door ze slimmer, toegankelijker en effectiever te maken. Tegelijk vergroten we de zichtbaarheid, zodat inwoners de juiste ondersteuning eenvoudiger en sneller weten te vinden.

5. Gericht investeren in bestaanszekerheid

We investeren gericht in wijken en buurten waar bestaanszekerheid het meest onder druk staat, dichtbij inwoners die dit het meest nodig hebben.

Vertrekpunten

- Visie sociaal domein 2017 De Kracht van de samenleving
- Nieuwe Visie Samenleving (in ontwikkeling)
- Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2024-2027
- Model Veenendaal 2020
- Landelijke wet- en regelgeving: Wmo, Jeugd, Participatiewet, Wet Inburgering, Schulddienstverlening
- Implementatietraject Participatiewet in Balans

Heeft samenhang met de volgende thema's:

Wonen

Economie

Veiligheid

Leefbaarheid

Weerbaarheid

Opvang

Jeugd

Maatschappelijke
voorzieningen

Bestuurlijke samenwerking

Een sterke lokale democratie vraagt om een bestuurscultuur waarin samenwerking, vertrouwen en transparantie centraal staan. In Veenendaal werken gemeenteraad, college, organisatie, inwoners en maatschappelijke partners vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid aan de ontwikkeling van de gemeente. Daarbij staat het belang van alle Veenendalers voorop. Wij streven naar een open en toegankelijke overheid die zichtbaar aanwezig is in de samenleving en actief luistert naar signalen van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Wij willen een betrouwbare overheid zijn voor onze inwoners. De fracties in de gemeenteraad van Veenendaal hebben daarom afspraken gemaakt over samenwerken in de gemeenteraad. We houden ons aan de afspraken en spreken elkaar daarop aan.

Afspraken

1. We zijn er voor alle Veenendalers

- We betrekken actief inwoners uit álle delen van de samenleving; we maken verwachtingen vroeg helder en houden deze bij.
- We willen begrijpelijk communiceren en toegankelijk zijn.
- We werken constructief samen met buurgemeenten.
- We willen zoveel mogelijk Veenendalers bereiken bij participatietrajecten; we hebben oog voor de ‘stille’ doelgroepen.
- We staan open voor maatschappelijke initiatieven en iedereen kan meedoen.

2. We zijn open en transparant

- Onze besluiten en besluitvorming zijn openbaar; beslotenheid is enkel bij uitzondering.
- We delen informatie tijdig, volledig en begrijpelijk met gemeenteraad en inwoners.
- Deze transparantie geldt ook voor belangen, processen en financiële onderbouwing.

3. We waarborgen een respectvolle en constructieve bestuurscultuur

- We zijn hard op de inhoud, zacht op de persoon; we gaan uit van elkaars integriteit.
- Onze kritiek is zakelijk en transparant; persoonlijke aanvallen en verdachtmakingen zijn taboe.
- We handhaven en bespreken actief gemaakte afspraken over omgangsvormen en integriteit.
- We zoeken elkaar actief op, spreken elkaar aan en benutten feedback om samen beter te worden.

4. We zorgen voor gelijke en tijdige informatievoorziening

- Alle fracties hebben gelijke toegang tot relevante stukken en ambtelijke expertise.
- We zorgen dat stukken verschijnen ruim vóór commissiebehandeling (doel: 2–3 weken).
- Het college geeft, zeker bij impactvolle onderwerpen, de gemeenteraad opties/alternatieven, waardoor de gemeenteraad goed kan sturen.

5. We bevorderen dualisme door de taken duidelijk te verdelen en de rolvastheid te borgen

- De gemeenteraad stelt kaders en controleert; het college voert uit en legt verantwoording af.
- We respecteren ambtelijke neutraliteit, maar waarderen royale tegenspraak; politieke sturing blijft bij de gemeenteraad/college.
- We maken duidelijke afspraken over wie wat doet en voorkomen rolvervaging en onduidelijkheden.
- Zowel gemeenteraad, college als ook organisatie benaderen onderwerpen integraal.
- We zetten het werken met de mogelijkheid van wisselende meerderheden door.
- Het college spant zich in om, naast de geëigende raadmomenten, zich actief te verbinden met alle raadsfracties.

6. We zorgen voor zorgvuldige financiële kaders

- Begroting en financiële consequenties zijn leidend; beleidswensen moeten gedekt zijn.
- Inzicht in meerjarige effecten en risico's is verplicht bij beleidsvoorstellen.
- We zorgen voor een tijdige begrotingsplanning en ruimte voor alle fracties om voorstellen in te dienen.
- We vinden het belangrijk dat er ruimte is voor alle partijen om beleidswensen in te dienen.

7. We leren, evalueren en borgen

- We reflecteren jaarlijks en geven feedback op de samenwerking en bestuurscultuur met concrete verbeterpunten.
- We monitoren afspraken, evalueren en stellen bij waar nodig.
- We bewaken samen de naleving, met een brede werkgroep van gemeenteraad, college, griffie en organisatie als spil.

Financiële uitgangspunten

De gemeente voert een solide financieel beleid met een transparant inzicht in alle kosten en geldstromen, in overeenstemming met de BBV systematiek. De onderstaande principes vormen de basis voor de financiële koers tijdens deze bestuursperiode:

1. De programmabegroting en meerjarenraming zijn structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat in de Programmabegroting voor het komende boekjaar, of in de meerjarenraming het laatste boekjaar structureel moet sluiten. Daarbij wordt uitgegaan van realistische aannames. Er mag geen sprake zijn van een opschuivend perspectief.
2. Negatieve bijstellingen van rijksbijdragen voor medebewindstaken leiden in beginsel niet automatisch tot aanvullende gemeentelijke financiering.
3. Structurele uitgaven worden met structurele inkomsten gedekt.
4. Risico's worden systematisch geïnventariseerd en gekwantificeerd; het weerstandsvermogen is toereikend in relatie tot het risicoprofiel.
5. Nieuwe investeringen en verplichtingen worden beoordeeld op nut, noodzakelijkheid en alternatieven. Hierin worden ook betrokken de gevolgen voor de meerjarige financiële ruimte. Bij de besluitvorming wordt expliciet aandacht besteed aan prioritering en fasering.
6. We zetten in op strategische acquisitie en cofinanciering. Eigen middelen zetten we in als hefboom voor externe financiering. Bij elk initiatief met een substantiële financiële omvang onderzoeken we de mogelijkheden voor cofinanciering door derden.
7. De kadernota faciliteert het debat over de inhoudelijke koers die de komende begrotingsperiode nodig of wenselijk is. Ook vindt dan de integrale afweging plaats tussen bestaand beleid, nieuwe ambities en beschikbare middelen. In de kadernota worden ken- en stuurgetallen

- vastgelegd m.b.t. de reserves en voorzieningen, inclusief de algemene reserve. Als de integrale afweging niet bij de kadernota kan plaatsvinden volgt deze bij het debat over de programmabegroting en meerjarenraming.
8. Als het college of de gemeenteraad op een ander moment dan bij de integrale afweging een voorstel doet om extra geld uit te geven, moet daarvoor een solide dekking worden aangewezen. Tenzij er sprake is van externe dekking, moet in het voorstel aangegeven worden welk bestaand beleid moet worden geschrapt of verminderd.
 9. De gemeenteraad kan richtinggevende opdrachten geven aan het college om bij de voorbereiding van de begroting rekening te houden met belangrijke wensen ten aanzien van beleidsprioriteiten en de financiële inpassing daarvan. Dat kan ook zijn om (structureel) ruimte vrij te maken ten behoeve van wensen vanuit de gemeenteraad.
 10. Indien structurele taken onvoldoende rijksmiddelen kennen, wordt dit actief geadresseerd richting het Rijk.

Financiële beslisboom

Wanneer zich belangrijke gebeurtenissen of omstandigheden voordoen die de uitvoering van het raadsakkoord substantieel beïnvloeden - bijvoorbeeld wijzigingen in financiële kaders of nieuwe taken vanuit andere overheden - maakt het college een afweging over het vervolg van de uitvoering en prioritering en consulteert daarover de gemeenteraad. Zij gebruikt daarbij de financiële beslisboom als instrument.

Stap 1 - Beheer binnen bestaande kaders

Eerst wordt gestuurd op:

- Doelmatiger uitvoering en herprioritering van beleid: efficiënter uitvoeren, beëindigen of overgelaten aan de markt of samenleving.
- Herfasering of versobering van investeringen.
- Taakstellend uitvoeren binnen toegekende budgetten.
- Verhoging van niet-belastinginkomsten, bijvoorbeeld door toepassing van het principe dat gebruikers bijdragen aan voorzieningen.
- Kostendekkende tarieven voor diensten met directe tegenprestatie.

Bij alle maatregelen staat de menselijke maat voorop; waar nodig borgen we met vangnetregelingen dat de meest kwetsbare inwoners in de samenleving ontzien worden en kunnen blijven meedoen.

Stap 2 - Aanpassing belastingniveau

Een boventrendmatige belastingaanpassing is uitsluitend aan de orde als:

- Eerdere maatregelen onvoldoende zijn om structureel financieel evenwicht te realiseren; én
- expliciet wordt onderbouwd welke kerntaken en basisvoorzieningen hiermee worden geborgd.

Adres: Raadhuisplein 1
Veenendaal

Telefoon: (0318) 538 538

Postadres: Postbus 1100
3900 BC Veenendaal

Website: www.veenendaal.nl